

Özet

Bizans hukukunun ortaya çıkışını ve kaynakla-

rmı açıklayabilmek.

Bizans hukuku, Roma hukukunun devamı ve Ortçağ boyunca korunucusu olmakla kalmamış uygulamayı da olmuştur. 4. yüzyılda kabul edilen Hristiyanlık, Roma hukukunun Bizans hukukuna evrilmesinde etkili olmuştur. Bizans hukukunun kaynaklarını 5. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar altı temel hukuk derlemesinde görebiliriz. Bunlar; 1) Codex Theodosianus olarak bilinen Teodosios Kanunnameleri (435-438), 2) Codex Justinianus olarak adlandırılan Justinianos Kanunnameleri (529-534), 3) III. Leon (717-741), döneminde çıkarılan Epanagogi, 5) VI. Leon (886-912), zamanında çıkarılan Vasilika 6) Konstantinos Armenopolos tarafından 1354 yılında yazılan ve altı kitap olan Eksiavios adını alan ve 1946 yılına kadar Yunanistan'da da uygulanan olan Yasalar Elkitabı (Proheiron Nomon) dir.

Bizans hukukunun kaynaklarını dönemlere göre açıklayabilmek.

527 yılında Justinianos dönemine gelinceye kadar Bizans Devleti'ndeki en köklü hukuk uygulaması 438 yılında imparator II. Teodosios zamanında gerçekleştirilmiştir. Codex Theodosianus denilen çalışmayla Roma döneminde 76 yıldan 306 yılına kadar uygulanmış olan kanunlar bir külliyat halinde toplanmıştır. Justinianos döneminde ise 528-534 yılları arasında Corpus Iuris Civilis adli medeni hukuk derlemesi Latince ana metin ve Yunanca özetleriyle birlikte oluşturulmuştur. III. Leon döneminde seçkiler arasında Eklögi adı ile kısa ve herkesin anlayabileceği net ifadelerle Yunanca olarak yeni bir yasalara serisi hazırlanmıştır. 9. yüzyılın ikinci yarısında I. Vasil döneminde killisenin etkisinin de görüldüğü Epanagogi adli yasalar çıkarılmıştır. VI. Leon döneminde de 60 kitap olan Vasilika Kanunnameleri oluşturulmuştur. 1345 yılında da Yasalar Elkitabı adlı 6 kitap olan medeni hukuk ve ceza hukukuna ait yasa metinleri sınıflandırılmıştır.

Bizans hukuk sisteminde aile kurumunu

bilme

Medeni hukukun içinde değerlendirilen aile hukukunda Bizans döneminde kilise etkisi istemmiştir. Evlenecek çiftlerin kendi aralarında işbirliği halinde kızların 12 yaşına kadar yaşını doldurmuş olmaları gerekirdi. Kanun ve evlenme sonucu akrabalar birbirlerini evlenemezlerdi. 9. yüzyıldan sonra evlenme dini nikah zorunlu hale getirilmiştir. Evlenme ermesi yani boşanmanın gerçekleştirilmesi için ölüm ve kaybolma şartı aranmıyordu. İradıyla boşanmaya kısıtlamalar getirilmeyen bir şekilde evliliğe sıcak bakarken ikinci evliliğe tahammül gösteriyor, üçüncü evliliğe bağlıyor, döndüncü kez evliliği ise kesin yasaklıyordu.

Bizans hukukunda suç ve ceza türlerini açıklayabilmek

Suçun önlenmesi ve suçluların cezalandırılmasında Bizans döneminde de ceza sistemi uygulanmıştır. Buradaki amaç suçluyu arındırma, iyileştirme ve korkutma olarak sayılmaktadır. Bizans döneminde işlenen suçun türüne göre cezalar verilmektedir. Örneğin şehirden kaçtığı suçluların yakılması ve ölümle sonuçlanan suçların suçlarında ölüm cezası uygulanmıştır. Mahkumun suçlarında ve bir suç aletin kullanılması neticesinde ölümle sonuçlanan yarımadalarda uyuşuk kesme cezaları uygulanmıştır. Ayrıca vana hıyanet gibi suçlarda kırbaçlama ve sağ kulağına ağzıyla asılması gibi cezalar da uygulanmıştır. Adam öldürme gibi suçlarda sürgün cezası, servetin müsadereesi gibi cezalar tatbik edilmiştir. Hapis cezası uygulanma süresi devam ederken uygulaması ve sürekliliği bir ceza olarak görülmemiştir. Ordu mensuplarının işlediği suçlara yönelik yaptırımlar askeri cezalardan kapsamasında değeri artırılmıştır.

5. Sürgün cezası nedir?

- Bizans
- Sürgün cezası
- Roma
- Yasalar
- Daha önce

1. Eklögi adını alan kitabın yazarı kimdir?

- III. Leon
- II. Teodosios
- Justinianos
- VI. Leon
- II. Vasil